

Témata biblických hodin 4. čtvrtletí 2022

Pilíře evangelia

V návaznosti na letošní XcamP se v závěru roku budeme na biblických hodinách zabývat evangeliem, na které se chceme zaměřit z perspektivy prvotní církve. V knize Skutků se nachází několik evangelizačních kázání. Na nich můžeme vidět, jak apoštolové chápali evangelium, co bylo pro ně při zvěstování evangelia podstatné. Při čtení zaznamenaných kázání apoštolů si můžeme všimnout některých důležitých prvků, které se často opakují (důraz na osobu Pána Ježíše, jeho smrt a vzkříšení, odpuštění hříchů, ospravedlnění, výzvy k pokání, přijetí i odmítnutí evangelia atd.). Na jednotlivých biblických hodinách probereme některé z „pilířů evangelia“, tedy důležitých bodů, které se v kázáních apoštolů při zvěstování evangelia vyskytují. Ke každému „pilíři evangelia“ je přiřazeno jedno kázání z knihy Skutků, v němž je příslušný „pilíř“ obsažen. V mnoha kázáních se vyskytuje hned několik „pilířů“ a někdy je obsah kázání dosti podobný. Proto se při přípravě proslovů nezaměřujte primárně na exegezi hlavního textu, ale zkuste systematicky probrat daný „pilíř evangelia“, co o něm nacházíme nejen v daném textu, ale i na jiných místech Písma. První výklad je většinou koncipovaný jako uvedení do tématu, stručná exegeze hlavního textu nebo definice klíčového pojmu. Další dva výklady jsou zaměřeny na podrobnější probrání konkrétního „pilíře evangelia“. Přeji vám hojnost Božího požehnání při studiu evangelia a v případě dotazů nebo připomínek mě neváhejte kontaktovat (martin.tomala@tiscali.cz, 737 919 578).

Martin Tomala

2. 10. 2022

Evangelium

Rímanům 1,1-4.16-17

1. Co je to evangelium? Slovo evangelium znamená „dobrá zpráva“. Jakou nejlepší zprávu jsi kdy slyšel? Jak tato zpráva ovlivnila tvůj život?
2. Evangelium je zprávou od samotného Boha (v. 1), o níž je napsáno v Písmu (v. 2) a jejíž ústřední postavou je Pán Ježíš Kristus (v. 3-4). Evangelium je dobrou zprávou o tom, že v Pánu Ježíši nám Bůh nabízí více, než si zasloužíme.
3. Evangelium není jen nějakou informací, je to také Boží moc k záchraně skrze víru. Zjevuje se v něm Boží spravedlnost z víry k víře (v. 16-17). Uvědomujeme si, co vše v evangeliu máme?

9. 10. 2022

Zaslíbení obsažená ve Starém zákoně

Skutky 3,12-26

1. Apoštol Petr ve svém kázání nejprve obrací pozornost na Ježíše. Jak ho charakterizuje? (v. 13-15; Boží služebník, Svatý, Spravedlivý, Původce života) Co se z toho o Pánu Ježíši dovídáme?
2. Ježíš je tím zaslíbeným Služebníkem, o němž prorokoval Izajáš. (v. 13 a 26; Iz 42,1-4; Iz 49,1-13) Součástí Božího plánu spásy bylo odmítnutí, utrpení a smrt Pána Ježíše jako Božího Služebníka. (v. 18; Iz 52,13-53,12) Již ve Starém zákoně byl zaslíben příchod Božího Služebníka, který bude spravedlivý, Bohem vyvolený, lidmi odvržený, svou zástupnou obětí ponese hříchy mnohých, v něm bude ospravedlnění a požehnání nejen pro Izrael, ale i pro pohany. Všechna tato zaslíbení byla naplněna v Pánu Ježíši. On je centrem evangelia a ztělesněným Božím Slovem. (J 1,1.14; Žd 1,1-2)
3. Mojžíš hovořil o budoucím Proroku. (v. 22-23; Dt 18,15.18-19) Také starozákonní proroci vyhlášovali příchod Mesiáše. (v. 24) Zaslíbení Mesiáše obdržel i Abraham. (v. 25; Gn 22,16-18; Ga 3,16) Evangelium není záležitostí pouze Nového zákona. Starý i Nový zákon tvoří jeden celek, zjevují nám Boží plán záchrany člověka skrze Ježíše Krista.

16. 10. 2022

Ježíš jako Mesiáš a Pán

Skutky 2,22-40

1. Apoštolové ve svých kázáních zdůrazňují především skutečnost, že Ježíš je tím zaslíbeným Mesiášem. (v. 36; Sk 3,20; Sk 9,22; Sk 18,5.28) Co znamená titul Mesiáš (Kristus)?
2. Pomazání symbolizovalo oddělení, vyvolení a vyzbrojení ke splnění Božího úkolu (Iz 61,1). V době Starého zákona byli pomazáváni králové (1S 10,1; 2S 5,3), kněží (Ex 28,41) a proroci (1Kr 19,15-16). Všechny tyto tři úřady byly spojeny v Ježíši Kristu (J 1,49; J 12,13; Sk 17,7; Žd 7,24-8,2; Žd 9,11-12; Dt 18,15.18; Sk 3,22). O spojení úřadu krále a kněze v osobě Mesiáše se píše i v Žalmu 110,1-2.4. Ježíš nebyl Mesiášem podle představ Izraelců, ale podle Božího plánu.
3. Ježíš je také nazýván Pánem. (v. 36; Mt 8,2.25; Mt 15,22; Mt 20,30; L 1,43; L 10,1; 1K 9,1.5; 1Tm 1,2; Zj 17,14 atd.) Ve Starém i Novém zákoně byl takto označován samotný Bůh. (Dt 10,17; Joz 3,11-13; Ž 8,2; Ž 16,2; Ž 35,23; Ž 114,7; Ž 147,5; Mt 1,22; Mt 11,25; Mt 21,9; Mk 12,29-30 aj.) Tento titul odkazuje na Ježíšovo božství a vládu. (Mt 28,18; J 20,28; 1P 3,22) Ježíš Kristus jako Pán vládne nyní i navěky. (Ef 1,20-23; F 2,6-11; Ko 2,9-10)

23. 10. 2022

Festival pěveckých sborů

30. 10. 2022

Hřích jako největší problém lidstva

Skutky 7,51-60

1. Co je to hřích? Co o hříchu čteme v Bibli? (je to porušení zákona, svévole - 1J 3,4; Bůh zná naše hříchy - Am 5,12)
2. Jaké jsou důsledky hříchu? (odděluje nás od Boha - Iz 59,2; vyvolává Boží trest - Oz 9,9; Mi 6,13; je problémem všech lidí - Ř 3,9-18.23; 1J 1,8; jsme otroky hříchu - J 8,34; důsledkem hříchu je smrt - Ř 5,12; 6,23; Ef 2,1.5) Proto je hřích největším problémem lidstva.
3. Štěpán po rekapitulaci Božího jednání s Izraelem konfrontuje členy velerady s jejich hříchem, který spočíval v odmítnutí Božího Mesiáše. (v. 51-53) Základním a největším hříchem, kvůli němuž budou lidé odsouzeni, je hřích nevíry, odmítnutí Ježíše jako Mesiáše a Pána. (J 16,9)

6. 11. 2022

Ježíšova zástupná smrt a vzkříšení

Skutky 4,8-12

1. Podstatným bodem evangelia je zvěst o smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která se opakuje v mnoha kázáních zaznamenaných ve Skutcích např. 2,22-24; 3,13-15; 5,30; 10,39-40; 13,27-31; 17,3; 26,23. Proč je to tak důležité? Byl to jediný způsob, jak mohl Bůh zachránit hříšného člověka, aniž by popřel svou spravedlnost a svatost.
2. Pán Ježíš přišel, aby vyřešil problém hříchu. (Mt 1,21; J 1,29) Přinesl zástupnou oběť, byl potrestán za naše hříchy. (Iz 53,4-12; 1P 3,18) Sám Pán Ježíš žádný hřích nespáchal, proto nemohl umřít za své hříchy, ale na něm Bůh trestal naše hříchy. (Žd 4,15; 1P 2,22-24) Do přítomnosti svatého Boha nemůže přijít nic hříšného. Bůh ve své spravedlnosti musí potrestat každý hřích smrtí. Kristus však na svém těle nesl spravedlivý trest za náš hřích, abychom měli přístup k Bohu. (Ko 1,21-22)
3. Bůh pak Ježíše vzkřísil, smrt ho nemohla udržet. (v. 10; Sk 2,24) Vzkříšení Pána Ježíše je důkazem toho, že Bůh jeho oběť přijal a vyvýšil ho. (Sk 17,31; Ef 1,20-23) Díky Kristově vítězství nad smrtí v něm máme záchranu. (v. 12; 1K 15,22; 1P 1,3) Vzkříšení Pána Ježíše nás ujišťuje o budoucím vzkříšení těch, kteří jsou v Kristu. (Ř 8,11; 1K 6,14; 2K 4,14)

13. 11. 2022

Odpuštění hříchů a ospravedlnění skrze (víru v) Ježíše

Skutky 13,16-41

1. Pavel nejprve připomíná Boží vyvolení Izraele a jeho jednání se svým lidem. Boží zaslíbení byla naplněna v Ježíši. (v. 23) V souladu s prorocstvími byl Ježíš zavržen, popraven a vzkříšen. (v. 27-37) Když Pavel představil Ježíše jako zaslíbeného Davidova potomka (Mesiáše), zdůraznil vítězství, které nám Mesiáš vydobyl skrze zdánlivou porážku - odpuštění hříchů a ospravedlnění.
2. V Pánu Ježíši máme odpuštění hříchů. (v. 38; L 24,46-47; Sk 2,38; 5,31; 10,43; Ko 1,13-14) Je to díky jeho zástupné smrti za naše hříchy, kdy nesl náš trest. (Lz 53,4-12; Mt 26,28) V Pánu Ježíši jsme také ospravedlněni, prohlášeni za spravedlivé na základě Kristovy spravedlnosti. (v. 38-39; Ř 3,21-31; Ř 5,15-19) Ospravedlnění mění naše postavení před Bohem. Naše hříchy jsou přičteny Kristu a s ním přibity na kříž. A naopak nám je přičtena Kristova spravedlnost, takže před Bohem jsme v Pánu Ježíši spravedlivými. V Ježíši Kristu získáváme více, než si zasloužíme.
3. Úplné odpuštění hříchů a ospravedlnění nebylo možné skrze oběti Mojžíšova zákona, byla nutná dokonalá oběť Mesiáše. (v. 38; Žd 9,8-15; Žd 10,10-14) Tyto dary přijímáme skrze víru v Pána Ježíše. (v. 39; Sk 10,43; Sk 15,9; Sk 26,18; Ř 3,21-31; F 3,9) Přijali jsme vírou odpuštění hříchů a ospravedlnění?

20. 11. 2022

Pokání jako náprava vztahu s Bohem

Skutky 26,2-29

1. Co je to pokání? Pokání představuje více než jen lítost nad svým dosavadním jednáním. Zahrnuje také obrat o 180° v myšlení i jednání (v. 18 - od tmy ke světlu, od moci satanovy k Bohu).
2. Apoštol Pavel je příkladem opravdového pokání. Nejprve pronásledoval křesťany, protože se domníval, že tím slouží Bohu. Pak se setkal s Ježíšem, který radikálně změnil jeho život. Klíčem k této změně bylo jeho pokání. Z nejhrořivějšího pronásledovatele církve se stal nejhrořivější svědek Ježíše Krista. Po pravém pokání už nemůžeme zůstat stejní. Skutečné pokání musí být na našem životě viditelné. Obrácení k Bohu jde ruku v ruce se skutky svědčícími o pokání. (v. 20; Mt 3,8; L 3,8)
3. Pokání novozákonního Saula (Pavla) je v naprostém kontrastu se zdánlivým pokáním starozákonního Saula, který sice lítoval svého zlého jednání vůči Davidovi (1S 24,17-23; 1S 26,21), ale v jeho životě nedošlo ke skutečné změně. (1S 26,1-2; 1S 27,4) Jak vypadá naše pokání?

27. 11. 2022

Spasení z Boží milosti skrze víru

Skutky 15,1-11

1. Petrův proslov (v. 7-11) nebyl určen nevěřícím, ale apoštolům a starším (v. 6). Přesto v něm můžeme najít hned několik „pilířů evangelia“ (dar Duchy Svatého, očistění skrze víru, spasení z milosti). Evangelium není jen dobrou zprávou pro nevěřící, ale je potřeba o něm mluvit a přemýšlet i na shromážděních křesťanů. Připomenutí principů evangelia v tomto případě pomohlo vyřešit spor uvnitř církve.
2. Někteří křesťané z židovského prostředí se domnívali, že pro spasení (záchranu) je nutné nechat se obřezat a dodržovat Mojžíšův zákon. (v. 1.5) Také i dnes se mnozí lidé domnívají, že ke svému spasení mohou nějak přispět svými skutky, dodržováním předpisů, rituálů nebo účastí na obřadech. Bible však jasně učí, že jsme zachráněni Boží milostí skrze víru, své spasení si nemůžeme zasloužit svými skutky. (v. 11; Ef 2,8-9; 2Tm 1,9; Tt 3,4-7) Na kom nebo na čem zakládáme své spasení?

3. Na druhé straně Bůh svým zachráněným dětem připravil dobré skutky a chce, aby je konali, žili svatě a zbožně. (Ef 2,10; F 2,12-15; Ko 3,1-17; Tt 2,11-14) Dobré skutky nejsou příčinou spasení, ale jeho nutným důsledkem. Je na našem životě poznat, že jsme Božími dětmi?

4. 12. 2022

Dílo Ducha Svatého v životě křesťana

Skutky 10,44-48

1. Jedním ze znaků znovuzrozených křesťanů je to, že jim byl dán Duch Svatý. (v. 44; Sk 2,14-21.38; Sk 5,32; Sk 15,7-8) Co činí Duch Svatý v životě křesťana?
 - J 14,16-17 - je naším Zastáncem (Přímluvcem), je s námi neustále
 - J 14,26 - učí nás, připomíná nám Kristova slova
 - J 15,26 - vydává svědectví o Kristu
 - J 16,13 - je Duchem Pravdy (Krista - J 14,6), uvádí nás do veškeré pravdy
2. V 8. kapitole listu Římanům je popsán nový život v Duchu Svatém:
 - v. 1-4 - Duch Svatý žije v nás a pomáhá nám žít podle Ducha ve svobodě od hříchu a smrti;
 - v. 5-9 - díky Duchu Svatému máme jeho myšlení, které je v souladu s Božím, líbí se Bohu a vede k životu a pokoji;
 - v. 10-11 - Duch Svatý v nás je zárukou našeho budoucího vzkříšení;
 - v. 12-13 - díky Duchu Svatému nemusíme žít podle choutek své tělesné vůle, ale naopak můžeme usmrcovat hříšné činy; viz také Ga 5,16-25;
 - v. 14-16 - Duch Svatý nám dosvědčuje, že jsme Božími dětmi a můžeme se na Boha obracet jako na svého Otce;
 - v. 26-27 - Duch Svatý nám pomáhá modlit se, přimlouvá se za nás.
3. Jak konkrétně se Duch Svatý projevuje v našem životě?

11. 12. 2022

Boj ve službě evangelia

Skutky 20,28-38

1. Život křesťana je neustálý boj. (1P 1,6-7; 2Tm 3,12; Jk 1,12) Musíme dávat pozor na sebe, svůj duchovní stav, i na lidi, kteří jsou nám svěření. (v. 28) Jak vypadá náš každodenní boj ve službě evangelia?
2. Na církve i jednotlivé křesťany útočí jak draví vlci zvnějšku, tak i falešní pastýři zevnitř. (v. 29-30) Jak se můžeme bránit?
 - Být bdělí (v. 31)
 - Vzájemně se napomínat (povzbuzovat) v lásce
 - Být zakotveni v Bohu a slovu jeho milosti (evangeliu). Pokud budeme Boha poznávat v jeho Slovu a prohlubovat svůj vztah s ním, budeme moci lépe odolat pokušením a rozpoznat falešné učitele (kteří vedou lidi za sebou a ne za Kristem - v. 30). V Bohu máme východisko z pokušení a zkoušek. (1K 10,13)
3. Pavel připomíná efeským starším svůj příklad při nakládání s penězi. V této oblasti mnoho křesťanů selhává. Nesmíme se nechat ovládnout láskou k penězům nebo obecně majetku. (v. 33; 1Tm 6,5-11) Materiální věci k životu potřebujeme, ale nesmí se stát naší prioritou. Zároveň máme pracovat (pilně studovat ve škole) a poctivě si vydělávat peníze, abychom měli dostatek prostředků pro sebe i potřebné. (v. 34-35; 2Te 3,6-12; Jk 1,27)

18. 12. 2022

**Evangelium je pro všechny, ale ne všichni ho přijmou
Skutky 17,15-34**

1. V Athénách Pavel zvěstoval evangelium nejen Židům, těm, kdo ctili Boha, ale také filozofům a obyčejným lidem na náměstí. (v. 17-18) Evangelium je určeno všem lidem, všichni jsme hříšní a potřebujeme odpuštění hříchů skrze zástupnou oběť Pána Ježíše.
2. Pavel přizpůsobil své kázání tamním posluchačům. Navázal na jejich realie (v. 22-23), nepoužil slovo Mesiáš, protože pohané neznali starozákonní zaslíbení. (Naproti tomu můžete srovnat jiná Pavlova kázání určená Židům, např. Sk 13,16-41). Na druhé straně zvěst evangelia nijak neředit, hovořil o Boží všemohoucnosti a lásce k lidem, o nutnosti pokání, Božím spravedlivém soudu a vzkříšení Božího vyvoleného (v. 24-31). Také my bychom měli předávat evangelium srozumitelným způsobem, aniž by však ztratilo svůj obsah. Jak se nám to daří?
3. Evangelium vyvolává u posluchačů různé reakce - posměch, nezájem, agresi, ale také přijetí. (v. 32-34; Sk 14,1-2; Sk 17,4-13; Sk 18,5-6; Sk 19,8-10) Nemělo by nás překvapit, když budou lidé na evangelium reagovat různě. Jak lidé reagují na naše zvěstování evangelia?

25. 12. 2022 případně 31. 12. 2022

**Povolání zvěstovat evangelium
Skutky 20,17-27**

1. Pavel zvěstoval celou Boží vůli, nic podstatného svým posluchačům nezamlčel. (Sk 20,20-21.26-27) Také naše vyučování i sdílení evangelia musí být založeno na celém Písmu, nemůžeme si z něj vybírat jen to, co se nám líbí, nebo co se líbí našim posluchačům. Poloviční evangelium není evangeliem. Jak vypadá naše vyučování a zvěst evangelia?
2. Na jedné straně jsme v Kristu Božími dětmi, na druhé straně máme tu čest být otroky Krista. (Sk 20,19; Ř 1,1; Ga 1,10) Pavel přijal od Pána Ježíše úkol dosvědčovat evangelium o Boží milost a tomu podřídil celý svůj život. (Sk 20,22-24; F 3,13-14; 1K 9,16-27) Uvědomoval si, že evangelium je tou nejlepší zprávou, kterou lidé potřebují slyšet. Uvědomujeme si své postavení a svůj úkol? Jak horliví jsme při zvěstování evangelia?
3. Stejně jako Pavel máme být svědky toho, co jsme viděli a slyšeli, s čím máme osobní zkušenost. (Sk 22,14-15) Když jsme se setkali s Ježíšem Kristem a poznali evangelium, máme ho předávat dál. Kdo ještě nemá osobní zkušenost s Pánem Ježíšem, může i dnes reagovat na zvěst evangelia.